

Sfi

SVENSKA
FÖR
INVANDRARE

sfi:2

Nationellt prov

Del A 60 min

Elevens namn:

.....

Stockholms universitet
Centrum för tvåspråkighetsforskning

Skolverket

Vi handlar mer om vi tvingas gå runt och leta efter mjölken

1.

När du går in i närmaste affär för att handla middagsmat på hemvägen är det lätt att köpa sånt som du egentligen inte behöver. Efteråt känner du dig som en lättlurad dumbom.

Men du är ingen dumbom! Varje livsmedelsaffär är nog planerad och inredd för att passa sina kunder. Varje vara och dess placering på hyllan är genomtänkt för att öka försäljningen.

Det är inte många som går till affären med en inköpslista i handen, och då är det lätt hänt att man gör plötsliga impulsköp. Det vet både handlarna och de som inreder affärerna.

2.

I spartider gäller det att konkurrera om kunderna. Av de två stora livsmedelskedjorna är Ica störst, på andra plats kommer Konsum. Ica har numera sitt förmånliga betalkort med bra ränta för att locka till sig och behålla kunder. Konsum har sitt medlemskort.

Med dessa kundkort kan dessutom varje kunds inköp registreras - det ger affären kunskap om stora och små kunder, deras

”profil” och vilka specialerbjudanden som är de rätta. Små kunder kan på så sätt lockas att bli regelbundna besökare.

3.

Men prisskillnaderna är inte så stora mellan de olika kedjorna och butikerna. Det visar alla de prisjämförelser som presenteras i tidningar, radio och tv.

Den affär som lyckas minska köerna vinner troligen kampen om kunderna. Det värsta kunderna vet är att stå i kö vid kassorna och delikatessdiskarna. Just nu testas man i Göteborg en ny sorts kassa - Självbetjänten. Här finns ingen kassörska som matar in priser via streckkoden. Priserna avläses automatiskt när kunderna lägger varorna på bandet. En kassörska kontrollerar två ”banor”, tar betalt och hjälper kunderna.

Nästa steg framåt blir en automat som avläser alla varorna i hela kundvagnen eller korgen på en gång med hjälp av ett datachips på varje vara.

Efter en text skriven av Eva Ekelöf

Uppgift 1 Varifrån kommer texten? Vad ville författaren när hon skrev den?

Sätt kryss i rätt ruta!

A) Texten kommer från...

- a) en reklambroschyr
- b) en skolbok
- c) en tidningsartikel
- d) en uppslagsbok

B) Författaren vill i första hand...

- a) diskutera egna erfarenheter
- b) göra reklam
- c) ge allmän information
- d) varna

Uppgift 2 Rubriker

Texten på förra sidan består av tre delar (1 - 3). Här under finns fyra rubriker. Vilken rubrik passar bäst till de olika delarna av texten?

Skriv siffran på delen efter den rubrik som passar bäst. Välj tre rubriker - en rubrik till varje del!

- a) Kort ger kundprofil _____
- b) Beslut på egen hand _____
- c) Förändringar på väg _____
- d) Oplanerade inköp _____

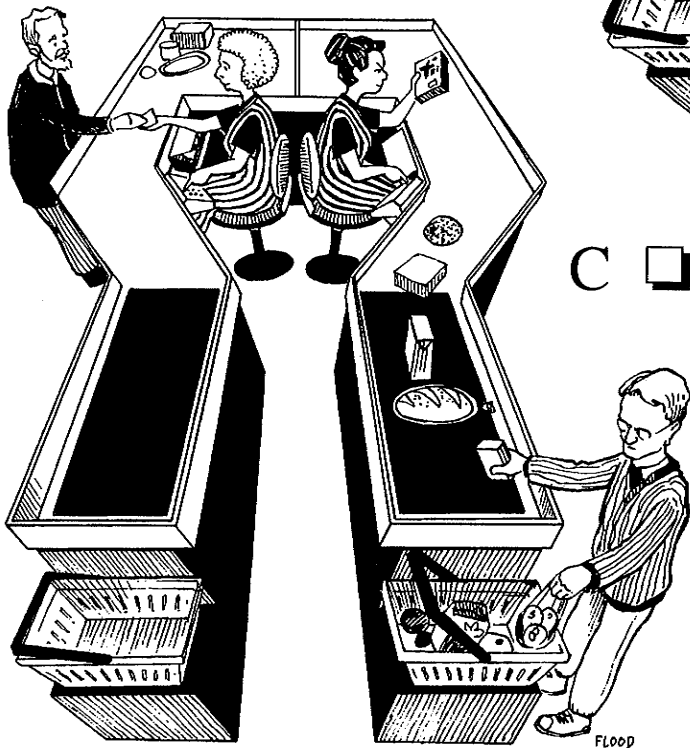
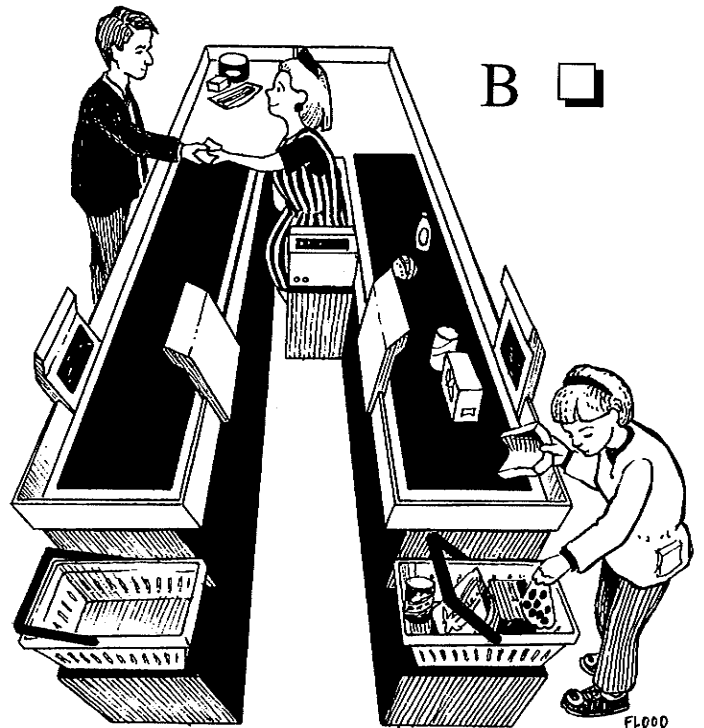
Uppgift 3 Rätt eller fel?

Är följande påståenden om vad som står i texten rätt eller fel? Sätt ett kryss i lämplig ruta!

	Rätt	Fel
1. Folk brukar skriva upp vad de ska handla i förväg.	☐	☐
2. Affärerna använder kundkorten för att tävla om kunderna.	☐	☐
3. Med hjälp av kundkorten kan affärerna skaffa mer information om kundernas köpvanor.	☐	☐
4. Priserna är mycket olika i olika affärskedjor och butiker.	☐	☐
5. Också i den nya kassan - "Självbetjänten" - betalar man till en kassörska.	☐	☐
6. I framtidens kassa behöver man inte plocka upp sina varor ur korgen eller kundvagnen när man betalar.	☐	☐

Uppgift 4 Välj rätt bild

I texten på sidan 2 talas det om en ny sorts kassa - Självbetjänten. Vilken av följande bilder stämmer på beskrivningen av Självbetjänten? Sätt kryss i rätt ruta!

Uppgift 5 Ord och uttryck

Vad betyder de markerade och understrukna orden från texten ovan?

Sätt ett kryss i rutan för det alternativ som betyder samma sak som de markerade orden.

1. Vi handlar mer om vi tvingas gå runt och leta efter mjölken.
 - a) hinner
 - b) får möjlighet att
 - c) orkar
 - d) måste

2. Efteråt känner du dig som en lättlurad dumbom.
 - a) Därför
 - b) Ibland
 - c) Sedan
 - d) Oftast

3. Varje vara och dess placering på hyllan är genomtänkt för att öka försäljningen.
 - a) kunderna ska köpa mer.
 - b) kunderna ska trivas.
 - c) det ska bli lättare att hitta.
 - d) få plats med mer varor.

4. I spartider gäller det att konkurrera om kunderna.
 - a) är det vanligt
 - b) är det viktigt
 - c) är det möjligt
 - d) är det bra

5. Men prisskillnaderna är inte så stora mellan de olika kedjorna och butikerna.
 - a) märkena
 - b) varorna
 - c) områdena
 - d) affärerna

6. Den affär som lyckas minska köerna vinner troligen kampen om kunderna.
- a) vill
 - b) klarar att
 - c) försöker
 - d) lovar att
7. Den affär som lyckas minska köerna vinner troligen kampen om kunderna.
- a) antagligen
 - b) absolut
 - c) faktiskt
 - d) verkligen
8. Det värsta kunderna vet är att stå i kö vid kassorna och delikatessdiskarna.
- a) Kunderna är tvungna
 - b) Kunderna är vana
 - c) Kunderna hatar
 - d) Kunderna accepterar

Uppgift 6 Grammatik

Här följer en kort berättelse om en person som handlar utan inköpslista. I texten finns nio luckor, numrerade ---1---, ---2---, --- 3--- etc. och efter texten finns tre alternativ till varje lucka.

Läs texten och kryssa för det alternativ som passar bäst i varje lucka!

När jag kom in i affären igår, ---1--- hitta inköpslistan som jag hade skrivit hemma på morgonen. Jag letade länge, men till slut gav jag upp. Jag fick försöka handla ur minnet istället.

Mjölk, ost, bröd och te, kom jag ihåg direkt, men sedan blev det svårare... Javisst ja, *fisk!* Det var ju torsdag och ---2--- fisk på torsdagar. Det var extrapris på fiskpinnar: 30 stycken för bara 29 kr! Jag tog två paket. Barnen älskar ju ---3--- .

Sedan började jag gå runt i affären och försökte komma ihåg vad ---4--- för något. Det gick inget vidare, men det fanns mycket som såg intressant ut och affären var stor.

När ---5--- fram till kassan, hade jag nästan hela vagnen full med allt möjligt, bland annat ---6--- . Också den till extrapris...

Hemma ---7--- inköpslistan på golvet i hallen. Där stod ingenting om någon klockradio. Och ---8--- låg redan ett paket fiskpinnar och två paket torsk till extrapris. Där ---9--- i tre veckor redan.

1. a) ☐ kunde jag inte b) ☐ jag inte kunde c) ☐ jag kunde inte	4. a) ☐ jag köpte b) ☐ jag ska köpa c) ☐ jag skulle köpa	7. a) ☐ har jag hittat b) ☐ hittade jag c) ☐ hade jag hittat
2. a) ☐ äter vi alltid b) ☐ vi alltid äter c) ☐ vi äter alltid	5. a) ☐ kom jag äntligen b) ☐ jag äntligen kom c) ☐ äntligen jag kom	8. a) ☐ i frys b) ☐ i en frys c) ☐ i frysen
3. a) ☐ fisk b) ☐ en fisk c) ☐ fisken	6. a) ☐ klockradio b) ☐ en klockradio c) ☐ klockradion	9. a) ☐ låg de b) ☐ har de legat c) ☐ hade de legat

Uppgift 7 Skyltar (Affärer, avdelningar)

Här ser du en lista på personer (A, B, C...) som behöver köpa något och en annan lista på några affärer och avdelningar på varuhus eller i livsmedelsaffärer (1, 2, 3...). I vilken affär eller avdelning kan de hitta vad de vill köpa?

Para ihop person med affär/avdelning som i exemplet! Skriv bara en siffra på varje rad!

Exempel:

Erik tänker köpa med sig en sockerkaka till jobbet. 5

- A. Anna letar efter svartpeppar. _____
- B. Bosse måste byta batteri i sin armbandsklocka. _____
- C. Cecilia tänker sy nya köksgardiner. _____
- D. David behöver en borrarmskin. _____
- E. Emma vill bara ha ett paket glass. _____
- F. Frida ska bara köpa en tvål. _____
- G. Gunilla funderar på en tröja till pappas födelsedag. _____
- H. Hans vill ha rökt korv till middag. _____
- I. Ivan behöver en pärm till alla sina övningar. _____
- J. Jenny ska bara ha ett paket lättmjölk. _____

Specialaffärer:

- 1. Järnaffär
- 2. Pappershandel
- 3. Tygaffär
- 4. Urmakare
- 5. Bageri

Avdelningar på varuhus:

- 6. Hemtextil
- 7. Husgeråd
- 8. Herrkonfektion
- 9. Verktyg
- 10. Elektronik

Avdelningar i mataffär:

- 11. Charkuterier
- 12. Djupfrost
- 13. Mejerivaror
- 14. Hygien
- 15. Kryddor

Uppgift 8 Vanliga ord/uttryck (Konsumentkunskap)

Det finns en del vanliga ord/uttryck som man bör känna till när man handlar eller läser reklam, annonser osv. Här ser du några:

A. tillgodokvitto	D. bytesrätt	G. ränta
B. öppet köp	E. rabatt	H. räntefritt
C. avbetalning	F. handpenning	I. garanti

Vilka av dessa ord passar i dialogerna här under? Skriv rätt bokstav som i exemplet!

Exempel:

- Va, har du köpt nya glasögon?
- Ja, just nu har dom ett specialerbjudande i centrum. Man får synundersökningen gratis och så 30% E på glasögonen... Nå, vad tycker du då?
- Jodå, jättesnygga...

- 1) - Jo, jag är intresserad av den här lampan, men jag vet inte riktigt om den passar.
- Jaså, men då kan vi göra så här: Jag skriver _____ på kvittot, och om den inte passar så är det bara att komma igen inom en vecka och ta en annan eller få pengarna tillbaka.
- 2) - Hade du verkligen råd att köpa en ny TV nu?
- Nej, egentligen inte, men jag köpte den på _____. Jag betalade bara 2 400 kr i _____ och nu ska jag betala 150 kr i månaden i ett år framåt.
- Men blir inte det mycket dyrare?
- I affären sa dom att det inte blir det. Dom sa att det är _____ i 12 månader, så om jag betalar resten inom ett år så blir det faktiskt inte dyrare. Det sa dom i alla fall.
- 3) - Jo, jag köpte den här bandspelaren här för ett tag sen, men nu fungerar den inte. Den måste ha gått sönder. Prova själv!
- Jaså, och när köpte ni den då?
- Jaa, det var väl för en 4 - 5 månader sen.
- Jaha ja, men i så fall gäller _____ fortfarande. Då ska vi skicka den till verkstan så får dom titta på den...

10

11